

Inhoud

VOORWOORD

door mevrouw Gerda Calders,
coördinerend directeur basisonderwijs Scholengroep Brussel 11

INLEIDING 13

Hoofdstuk 1

DE GROOTSTEDELIJKE CONTEXT: FACTS & FIGURES 17

Hoofdstuk 2

LEERKRACHT ZIJN IN EEN MEERTALIGE BASISCHOOL 25

2.1 De tien basiscompetenties van de leerkracht 25

1. DE LERAAR ALS BEGELEIDER VAN LEER-
EN ONTWIKKELINGSPROCESSEN 26
  - Prikkel de nieuwsgierigheid van je leerlingen 26
  - Ken je leerlingen 26
  - Neem al je leerlingen mee in je verhaal 26
2. DE LERAAR ALS OPVOEDER 27
  - Duidelijke grenzen, positieve aandacht en affectie 27
  - Omgaan met storend gedrag 29
  - Jongens, meisjes en etiketten 33
  - Cultuur en opvoeding 35
  - Opvoeden doe je niet alleen 38

3. DE LERAAR ALS INHOUDELIJK EXPERT	38
• Ken je leerplan en laat je methode los waar mogelijk	38
• Je ne parle pas le français	39
• Nederlands in alle vakken	41
4. DE LERAAR ALS ORGANISATOR	44
• Klasmanagement	44
• Klasinrichting	45
5. DE LERAAR ALS INNOVATOR EN ALS ONDERZOEKER	48
• Een leven lang leren	48
• Hoe doe je dat?	48
6. DE LERAAR ALS PARTNER VAN DE OUDERS OF VERZORGERS	49
• (H)Erken je ouders	49
• Types ouders	49
• De ouders als experts van hun kind	51
• Moeilijke gesprekken	52
• Anderstalige ouders en interculturele misverstanden	56
7. DE LERAAR ALS LID VAN EEN SCHOOLTEAM	58
• Een leerkracht in een team	58
• Investeer in je sociaal netwerk op school	58
• Maar hoe doe je dat dan, investeren in je netwerk op school?	61
• Bepaal samen de beginsituatie van de school	62
• Ontwikkel een gemeenschappelijke visie	62
• Werk opbrengstgericht	63
8. DE LERAAR ALS PARTNER VAN EXTERNEN	65
• De externe als ondersteuner	65
9. DE LERAAR ALS LID VAN DE ONDERWIJSGEMEENSCHAP	66
• Van negatieve berichtgeving naar positieve berichtgeving	66
10. DE LERAAR ALS CULTUURPARTICIPANT	70
• De bevlogen verteller	70

Hoofdstuk 3	
HET BELANG VAN TAAL IN DE STEDELIJKE CONTEXT	77
3.1 Hoe verwerven kinderen hun moedertaal?	78
3.2 Hoe verwerven kinderen een tweede taal?	90
3.2.1 <i>Simultane en successieve tweetaligheid</i>	91
3.2.2 <i>Additieve en subtractieve tweetaligheid</i>	91
3.2.3 <i>Verloop van de tweedetaalverwerving</i>	93
3.3 Factoren die invloed hebben op de tweedetaalverwerving	91
3.4 Voordelen van meertaligheid	115
3.5 Zijn er ook nadelen aan meertaligheid?	116
3.6 Lesgeven in een meertalige klas: hoe doe je dat?	117
3.6.1 <i>Taalgroeimiddelen</i>	117
3.6.2 <i>Woordenschat</i>	130
3.6.3 <i>Leesvaardigheid</i>	136
3.6.4 <i>Wat werkt ècht in een meertalige schoolomgeving?</i>	154
Hoofdstuk 4	
HET BELANG VAN EEN TALENBELEID	179
4.1 Wat is een talenbeleid?	179
4.2 Hoe begin je aan een talenbeleid?	181
4.2.1 <i>Omgevingsanalyse</i>	181
4.2.2 <i>Spoor 1 – Visie Talenbeleid</i>	184
4.2.3 <i>Spoor 2 – Actie Talenbeleid</i>	185
BESLUIT	195
BRONNENLIJST	199